

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**Ю.В. Слободенюк¹**

У даний час Україна переживає не найкращі часи. Українська економіка змушена долати наслідки планово-розподільної системи господарювання, її структурні деформації, затратний механізм ціноутворення та неконкурентоспроможність.

Провідні вчені України відзначають, що серед позитивних економічних зрушень в українській економіці, важливих з точки зору її ринкових перспектив, слід вважати: становлення національної фінансово-банківської системи в цілому і регульованого валютного ринку; зародження національних ринків товарів, праці та капіталу з переважно ринковим ціноутворенням, здатних задовольняти платоспроможний попит; формування ефективного, конкурентоспроможного недержавного сектора економіки і прошарку приватних підприємств; диверсифікацію та лібералізацію зовнішньоекономічних зв'язків, появу нових каналів торговельного та інвестиційного співробітництва.

Головним фактором, який зумовлює необхідність кардинального реформування вітчизняної економіки та підвищення її конкурентоспроможності, є вибір курсу на формування відкритої економіки та інтеграцію у світові економічні структури. Реалізації цього курсу заважають недосконалість форм і методів державного регулювання економічного розвитку, вади податкової системи, нестача інвестиційних ресурсів, слабка інноваційна активність, відсутність результатів, очікуваних від приватизації, практична відсутність результатів адміністративних реформ та інституціональних змін.

Загрозу всій політиці ринкового розвитку становлять поширення та зростаючі масштаби тіньової економіки, криміналізація економічних, майнових і фінансово-банківських зв'язків, а також грошового обігу. Засоби захисту від криміналізації економіки є недостатніми і неефективними, і в тому числі, через дефіцит державної влади в країні.

Неприпустимою є ситуація з незаконним масовим вивезенням українського капіталу за кордон в умовах інвестиційного голоду в реальному секторі економіки.

Спроби перейти від адміністративно-командної економіки до ринкової та наступні намагання уникнути соціально-економічної кризи або подолати її довели, що короткострокові управлінські рішення та постанови приховують у собі прорахунки стратегічного порядку.

За підсумками економічного розвитку планети в 1998 році найбагатшою із 210 країн світу визнано Люксембург. Середньорічний валовий національний продукт (ВНП) на душу населення у Швейцарії, яка на другому місці серед найбагатших країн, перевищив 40 тисяч доларів. Далі йдуть Норвегія, Данія, Японія. Замикають першу десятку США – 29 тис. дол. на середньостатистичного американця. Найбідніші поки що африканські країни.

Україна посідає 142-ге місце. Середньорічний ВНП в Україні на душу населення з 1040 доларів у 1997 році знизився до 850 в 1998 році. За вісім років ми втратили 64 % економіки. Проте ці дані не враховують тіньовий сектор. Тіньова економіка є в усьому світі й масштаби її досить великі.

У промислово розвинених країнах вона становить у середньому 15 %, а в тих, що розвиваються, – близько 30 %. Чим вищі податки і сильніше втручання держави, тим частіше бізнес переходить у тінь.

Спостерігалось деяке поживлення інвестиційної та будівельної діяльності. Підприємствами й організаціями-забудовниками усіх форм власності введено в дію основних

¹ студ. Кіровоградський національний технічний університет

Науковий керівник: Натальченко В.О., канд. екон. наук, доц. Кіровоградський національний технічний університет

фондів за фактичною вартістю на 10898,4 млн. грн., обсяги інвестицій в основний капітал (капітальні вкладення) за рахунок усіх джерел фінансування становили 12,2 млрд. грн. Проти 1997 року інвестиції у будівництво зросли на 7,0 %.

Доходи зведеного бюджету, становили 28,9 млрд. грн. (27,8 відсотка валового внутрішнього продукту), а видатки – 31,2 млрд. грн. (30,0 відсотка до ВВП). Державний бюджет України зведено з дефіцитом 2,3 млрд. грн. (2,2 відсотка до ВВП).

Про складний фінансовий стан у всіх галузях економіки свідчить значна кількість (понад 50 відсотків) збиткових підприємств. Сума збитків, одержаних ними, становила майже 12 млрд. грн. Найбільше таких підприємств у сільському господарстві, промисловості та на транспорті.

Одним із факторів, що негативно впливає на фінансовий стан підприємств, є несплата боргових зобов'язань. Порівняно з початком року дебіторська та кредиторська заборгованість збільшилась в 1,4 рази.

Якщо ми створимо умови для малого та середнього бізнесу всередині України, нам не потрібні іноземні товари. У нас буде набагато більш здорова економіка, адже ми практично все можемо виробляти самі! Ось коли малим підприємництвом займатимуться 45 млн українців і в усіх буде постійна робота і безперервно зростаючий заробіток, тоді й ця проблема буде нарешті закрыта.

Що ж до проблем в економіці, то вони впливають в основному з високих темпів розвитку країни. Це навіть не проблеми, а помилки. Помилки, викликані тим, що не було створено достатніх умов для швидкого розвитку країни (інфраструктура, кваліфіковані трудові ресурси). Та й противники у даного курсу є теж. Тепер треба все продумувати і приймати рішення на ходу.

Головним завданням поточного періоду є надання керованості економічним реформам та створення соціально-орієнтованої ринкової економіки на базі відродження та прискореного розвитку перспективних секторів власного вітчизняного виробництва, моделювання його за критерієм оцінки приросту економічного ефекту.

Список літератури:

1. Біла С. Державне регулювання галузевої структури економіки України // Економіка України. - 2001. - №5
2. Богиня Д., Волинський Г. Державне регулювання перехідних процесів // Економіка України. – 2001. - №1
3. Бочан І. Інституційна теорія розвитку приватного сектора економіки України // Економіка України. - 2001. - № 10. - С.59-61
4. Білоус О. Глобалізація і національна стратегія України. – К., 2001
5. Галиця І. Ринок + державне регулювання = ефективна економіка/ І.Галиця // Урядовий кур'єр. -2000. -28 вересня. - С. 4
6. Гладких Д. Державне регулювання економіки за допомогою ціноутворюючих факторів/ Д.Гладких // Економіка України. -2001. -№ 1. - С. 47-51